

Congerex Q 162. (Id.)

1. as d₂ ka² k₂ m₂ spēlv₂r (1. de vogel, 2. de man die ander mans duiven vangt) zin - h₂l₂o so b₂ŋ - h₂l₂o so gra: 2l (ten 2. van Congeren buiten de stad) - h₂l₂o so s₂rik - 2r₂ so v₂rvi: 2r₂ (arch.)
2. m₂ kam₂o₂t 2s₂t₂ bl₂u₂m₂ g₂o₂n w₂z₂t₂o₂r ger. v₂
3. ala-wa: 2l spēn₂ss₂ n₂i₂m₂ as m₂it m₂o₂fi. n₂
4. g₂r₂o₂ v₂ 2s₂ m₂u₂s₂l₂o₂k - of fr₂e. t - of 2s₂. w₂ur: 2 w₂er₂o₂k
5. o₂p. t₂at s₂i. 2p₂ k₂r₂e. g₂o₂ss₂ b₂o₂ŋ₂ m₂o₂lt b₂ro: t
6. d₂o s₂r₂a. 2n₂w₂er₂o₂t₂o₂r k₂e. d₂ 2n s₂l₂e₂n₂t₂o₂r - of spē₂l₂e₂n₂t₂o₂r i₂r₂ 2o₂n₂o v₂i₂ŋ₂o₂r
7. d₂o s₂i. o₂p₂s₂man t₂e₂g₂d₂o 2o₂n l₂e₂p₂o₂n 2. f
8. 2n d₂at f₂ab₂r₂e₂g 2s₂ n₂i₂k₂o 2o₂ zin
9. k₂o₂m (k₂)a. 2 m₂o k₂e. n₂t₂ŋ₂o k₂o₂m
10. b₂v. 2s₂ (zeldz.) t₂o₂p₂ 2s₂ f₂i₂r p₂i. n₂t₂o b₂i. r - p₂i. n₂t₂ŋ₂o || m₂e. 2s₂t₂o₂r (p₂lat en kindertaal) p₂at₂r₂o (l₂u₂ger-taal) ||
11. b₂r₂e₂ŋ 2s₂t₂w₂i. 2 k₂i₂l₂o m₂o₂r₂e₂l₂o k₂i. 2z₂o || m₂o₂r₂e₂l₂o - m₂o₂r₂e₂l₂o: gruottes - k₂r₂i₂ko 2. ecrises du nord 2. prunelles - k₂r₂i₂ko₂s: blauwe bessen op doornstruiken ||
12. s₂ab₂o₂n 2i₂nd₂o₂r₂o₂n v₂a. 2v₂o d₂r₂a. 2 l₂e. t₂o₂r₂s w₂a. 2n 2. u₂t₂χ₂o₂d₂u₂r. 2k₂o
13. k₂e d₂r₂e: g₂d₂o m₂i₂χ m₂e₂d₂o₂n₂o k₂n₂a₂p₂o₂l
14. 2χ₂ k₂l₂ŋ s₂o₂n k₂n₂o: g₂o₂z₂i₂n
15. v₂e₂s₂t₂o₂l₂u₂r. 2v₂o n₂t w₂i₂e₂n₂t n₂i. m₂e v₂p₂l. g₂o₂v₂i: r₂t
16. i₂g b₂i₂m₂ b₂l₂a. 2 d₂ad₂o₂χ n₂i m₂e. 2t k₂y₂ n m₂e. 2t χ₂o₂g₂u₂r 2n l₂i₂n
17. 2χ₂ h₂l₂o₂b₂o₂t n₂i. g₂o₂d₂ŋ₂ 2n 2l₂ŋ₂o - of n₂i g₂o₂d₂ŋ₂ (h₂l₂ŋ₂o - kam₂o₂r₂o₂t - of k₂ b₂i. r₂o 2χ₂ n₂i w₂o₂t 2l₂ŋ₂o₂ŋ₂ h₂l₂ŋ₂o 2l₂ŋ₂o₂ - of w₂i. 2o kam₂o₂r₂o₂t. b. - of h₂l₂ŋ₂o (z₂o₂n₂o₂l₂o₂r kam₂o₂r₂o₂ŋ₂o)
18. d₂e. 2o w₂o d₂o. 2n k₂y₂m₂ - of d₂e. 2o w₂o d₂o. 2n k₂y₂m₂
19. spē. 2n - spē. 2n g₂o₂w₂i. 2f - of g₂o₂w₂i. 2v₂o₂r - v₂i₂n₂t₂o₂r b₂o₂s₂o₂l
20. 2ŋ k₂l₂ak - m₂u₂t₂o (was vroeger het w. wor₂ [k₂l₂ak] nu nog voor kinderen: 2n m₂a. 2k₂e m₂u₂t₂o - p₂u₂lv₂o₂r (Quit w.) - m₂u₂t₂o₂ s₂t₂e. k₂o₂s - v₂o₂r. s₂l₂u₂p₂ m₂y. 2o (- slaapm₂u₂t₂o) - 2 s₂l₂u₂p₂m₂y. 2o k₂o (- a₂v₂o₂nd₂o₂v₂o₂r₂el) - b₂o₂ŋ - v₂o₂r₂v₂i₂o₂(k₂)t (arch.) - 2n b₂e₂m (= o₂p₂e₂n w₂e₂id₂e l₂e₂n₂g₂s h₂e₂t w₂at₂er - e₂r z₂i₂n g₂e₂e₂n a₂n₂d₂e₂r₂e o₂p₂e₂n w₂e₂id₂e) - 2n w₂e. 2s - b₂o₂o₂m₂g₂a₂o₂o₂d - s₂a₂m₂p₂o₂l₂y₂u₂r - 2n k₂ŋ. 2χ - n₂o k₂w₂o₂k₂ŋ₂o₂s - n₂o p₂l. 2p₂o₂l
21. d₂e. k₂ŋ. 2l d₂u. 2χ - of d₂ŋ₂ d₂o k₂e. 2o w₂e₂r₂t f₂e. 2χ₂o
22. 2χ sal 2χ p₂i. 2l₂ko₂s 2χ. 2v₂o
23. 2ŋ₂ŋ₂l₂o. n₂t l₂y₂t f₂ŋ₂l 2. s₂i. 2p₂o₂r 2. f₂b₂r₂e₂r. k₂o || d₂ŋ₂: t ||
24. 2 k₂e₂t f₂an 2o l₂e. v₂o₂n 2r₂z 2n b₂i. t 2χ₂o₂r₂e. 2g₂o
25. g₂e₂f m₂i₂χ t₂w₂e. b₂r₂e. 2s₂t₂e. 2n - b₂r₂e₂ŋ₂o₂r - d₂o b₂r₂i₂t₂ŋ₂o
26. d₂at s₂t₂a. n₂b₂e₂l₂t - of s₂t₂a. m₂b₂e₂l₂t s₂t₂e. 2t₂o n₂i m₂e
27. d₂e m₂ā. n k₂e. 2o l₂e. v₂o w₂a. 2n₂o g₂r₂o. 2o k₂h₂o₂r
28. l₂y₂e. s₂i. f₂e. 2o₂r 2z 2n d₂o k₂i. m₂o₂l n₂i g₂o₂b₂l₂e₂r. v₂o
29. d₂o s₂u₂r. 2l₂ki. n₂d₂o₂r 2i. 2n m₂i. 2t₂o m₂e. 2s₂t₂o₂r n₂u. 2o d₂o 2e. g₂o₂w₂e. 2s
30. 2χ₂an t₂o₂χ n₂i k₂o. m₂o e. 2χ f₂i. 2o d₂i₂ng b₂i₂n
31. d₂o b₂i. s₂t d₂r₂ŋ₂ko g₂an l₂e. 2. 2u₂r. 2t m₂e. 2l n₂o: 2t
32. 2 k₂ani w₂e. 2o k₂o g₂o₂n - k₂e h₂e₂t k₂e. l₂p₂a. 2n
33. s₂t₂e₂k 2n₂o₂n₂o s₂t₂i. 2l 2n d₂e b₂e. s₂o₂m
34. n₂e. 2n m₂i. 2t₂o k₂o₂e. g₂o₂l₂o w₂i. 2e₂n₂t₂u₂r n₂i m₂e g₂o₂p₂e. 2t
35. k₂e. 2l₂a 2χ₂ k₂l₂o₂l t₂w₂e. 2 k₂e. 2o₂r 2b₂u₂χ₂o₂n₂u₂ŋ₂o || k₂o. 2l₂a (2n e₂e₂n w₂i₂n₂k₂e₂l - v₂o₂l₂k!))
36. d₂o p₂e. 2r 2s n₂i r₂a. 2p₂ - d₂o₂r 2z₂t n₂o₂g₂o₂n₂o w₂z₂o₂t₂o k₂u₂r. 2n 2i₂n - v₂o₂o₂r₂al d₂i. m. 2 k₂ŋ₂o₂ŋ₂o
37. 2o 2i₂n w₂e. 2χ n₂o t₂f₂e. 2t - of 2o 2i₂n v₂u₂r₂t (k₂o₂m₂o₂n₂o₂n₂i₂e₂t m₂e₂e₂r w₂e₂e₂r!)
38. 2o h₂e₂t 2n 2e. s₂e g₂e₂l₂t k₂e. l₂o₂p₂o 2p₂m₂o. k₂o
39. k₂e 2al₂o₂t n₂o. 2t f₂a. 2r b₂r₂e. 2ŋ₂o
40. 2z₂i. 2t₂o k₂e. l₂o₂f₂an 2o₂r m₂e. l₂o₂k₂wa. 2t
41. d₂o m₂a. n m₂w₂o₂t₂ s₂o₂n v₂r₂o. w₂o₂b₂ŋ₂e. 2r m₂o
42. 2n d₂o s₂e. 2l₂o 2w₂e. 2t₂o 2z b₂ŋ₂o₂l₂i₂k (arch.) - of 2l₂anz₂o₂ŋ₂o. 2s - of 2s p₂r₂e. k₂o₂l₂ŋ₂o
43. 2 2s f₂e₂l 2m₂d₂at₂o₂r s₂t₂e₂r₂o₂g 2s

44. vE. - of vE. la. (arch.) murts dur, do he. lofan
 hlvō en z. la. dā. ndar hēlof
45. hēlof ins dat bed vpliχto
46. vnxō metser iss vE. al^{no} das - of aspekt-
 of al en kwa. kōl. of axō vER^o kō // vaneen
vrouw: zisur, dzgaxō gā: s //
47. xō hlvō gōwist wE. tfa. rsts xv. springō
48. do bo. m. kwe. kōr xal do bo. m. gxy. fōlō
49. du. d. zēstō vinstōr instā. w
50. tōgintō la. jō vōr do rsts mī. s. do
 hō. χmī. s. at lof- do vīspōrs
51. do bētspre. - 'kwakfroxē jōr- vōkpra. jō
 (zeldz) - a. tōsprā. jō (zeldz) - en bō^o tōram
 bōrē. jō (zonder bijgedachte aan be-reiden!)
52. do soldō. tō hlvōⁿ vōr hu. vōr v. f. xōmē. sō
53. xōnō fe. r. - of xōnō vōjōr hēt m. xēs jōr
 la. ηk lōtō jur. lōgōⁿ
54. χ^olvōm v. f. xōrō. jō van xō lv. t. lēgō at
 wōtōr tō gō. in
55. vō. l. vī. xō xit mōni vplōⁿ de. s. kā. nō
 // hā. z. lēgō //
56. z. dō pāt sōni vplō wist
57. do xwō. w. ste. b. in do sō. w. (= schouw)
58. z. n. mī. t. xāt nōχ tō kā: t. fōr tō kō. tōsō
59. da. z. kas xōf. d. klur. vōr līχ hē
60. ε tōvχ at pzet mit sōnō stat
61. du. n. - of in de. ta. z. t. ku. mōz. - of zōlā. z.
 kā. als jur. vōr nur. dō kōrō. mōs
62. do pō. tōr xāχ dats lēvōn i. vōr vōl. mō. k.
 of fōr. fē. k. is
63. dzō kur. χ. mēχ wēt mō dzō zē. χ. tēgō mēχ
 nī. kōs
64. do xwō. l. mōr. s. y. lō. gō. n. tē. l. χ. kōr. mō
65. gō. t. t. jō. vā. dō. χ. nī. mētō. kō. t. spr. vō.
66. ε. tō. xō. or. k. χān. kī. r. s
67. xō. nō. mō. t. l. r. s. kā. pō. t. - ε. lī. g. im. fā. n. - of
 ε. kāmī. vūt. s. - of ε. stēk. fā. s
68. tēs. kēr. t. χō. wēs. fō. n. d. g. en. tī. xō. nō. x. y. vō. n.
 u. v. v. nt
69. dat. mē. nō. kō. l. y. r. bē. kō. vūt. s
70. dō. vō. ex. vō. m. bō. v. x. in. vō. kōn
71. i. χ. wpl. dats. fā. k. t. f. r. nī. b. r. i. v. b. r. a. : χ
72. χō. p. a. v. n. vō. mōn. hāt
73. i. χ. kōn. mēt. χ. en. tō. r. w. i. s. sō. mī. n. sō. n. y. vō. r. e. n
74. nur. vō. dō. kā. f. e. r. s. p. a. n. s. wō. - of. vō. t. p. z. ε. t. in. dō
 nā. w. kō. r. a
75. i. χ. hō. v. v. b. t. f. s. kō. t. s. - fā. n. vō. r. s. n. u. nō. x. a. l
76. dō. xō. n. vā. n. dō. kō. p. nī. g. i. x. o. r. k. sō. l. d. z. t. χō. w. s
77. w. s. d. z. g. n. s. b. u. χ. m. e. k. o. r. w. u. r. v. n. o
78. dō. rō. xō. hō. v. s. lā. g. d. y. m
79. i. k. χō. l. f. χ. i. w. u. r. v. r. t. vō. r. vā. n. - of. vō. g. n. s. k. l. u. r. t. fā. n
80. t. hī. n. t. wā. x. dō. r. t. i. d. a. s. t. kō. s. t. s. dō. v. p. o. - of
 dat. kō. s. t. χō. d. n. t. wī. e. n. s
81. xōn. u. r. v. r. n. en. xōn. o. r. u. g. s. lō. u. p. o
82. v. d. p. χ. tō. r. kō. is. mē. dō. k. n. r. a. f. kō. nur. vō. dō
 b. v. s. χ. u. m. t. r. v. t. mō. s. p. l. a. kō
83. dur. z. x. vō. n. s. p. r. u. r. d. a. t. a. l. i. d. o. r
84. ε. d. p. χ. - of. d. ε. v. xō. n. s. t. r. u. r. d. o. a. v. p. o
85. ε. t. f. o. l. o. k. s. y. g. d. s. nī. j. z. v. d. o. r. k. a. s. χ. e. t. e. n
 Rā. v. k. d. v. m
86. nō. m. v. n. d. i. x. d. r. y. χ. fā. n. dō. d. v. s. t
87. dē. w. e. χ. l. y. r. k. r. v. m. - t. i. x. u. m. lō. z. y. s. t. a. r.
88. i. χ. k. u. p. - of. i. χ. kō. p. (- p. r. a. e. s.) f. u. r. dō. n. k. l. e. i. n. o. n
 en. t. r. y. m. o. l. k. s. - of. i. χ. k. u. p. v. n. t. r. y. m. o. l. k. s. v. u. dō. n.
 k. l. e. i. n. s
89. dō. b. v. g. is. kā. p. o. t. χō. g. u. r. v. n. - k. ē. d. v. n. kō. x. d
 t. η. g. o. s. l. i. k
90. xā. z. l. i. t. s. wā. s. kō. r. d. v. n. g. u. i. t
91. in. dō. l. u. m. a. r. i. x. t. x. d. b. e. s. t. s
92. vō. nō. s. t. a. r. m. u. t. χ. u. t. k. u. r. i. n. s. l. u. r. o. - of. mī. k. o
93. x. y. g. d. i. n. s. - of. x. y. g. i. n. s. n. v. vō. mōn. hū. i. t
94. i. χ. w. e. t. nī. b. v. v. xō. m. u. z. t. χōn. k. u. t. o
95. vō. nō. kō. v. k. a. l. d. o. r. is. χ. u. t. f. o. r. t. b. i. a
96. i. k. m. u. z. v. s. b. l. i. t. t. r. i. n. k. s. o. m. s. t. r. a. f. o. r. tō. w. i. k. e. n. s

97. Ix mu't iost et fujok in do stal brenpa
 98. ma brü:R wals my.
 99. damel^ofbu:R dyed on grur.^oto b^u:R-
 of on kwa.Ro Runda
 100. dai botok melok iz dan en iju:R-sikon
 brah to mit
 101. we iz wo de kavf. of pyt ta^uw g^ojs^o-of
 si:to ob on u:R
 102. dad iz ma man wa^t mu't sin-of dax
 non d^odentok^o mi^o.ns-^osokij:R (V.e.werk)
 103. no. et ky^omt^o or on manyto l^os: t
 104. in ito. l^oz^o xen dur b^oz^oR^o x wvvy.R
 spa. j^o
 105. duravjs dur of dawo
 106. em-of to bor. m komoso or stak fan o
 brahwe.^oja^o-of fu. rt x^ov^oo^oR^o
 107. dzo mud ons nu. us f^op: lo ko. ma ki: ko-
 of os fy. o^olon ins ko. ma k^op. ro
 108. a^os fan byr.^ov^o g^okor. ma med on di ko-
 of mejon gu. s^o bu. s^o x^oe. lt
 109. da d^op: R is fam by. ksho. ut xomok- of
 dax n by. kodp: R
 110. o g^otra. ut wa. ef mot kno ne.^o
 111. x^op ka^o g^oo^o.s^o x^oz. e. te m^odo x^ou. e^o
 do. g^odo ni
 112. do bra. j^or xi. st- dadot n^ox to dy. R is
 f^ort to bor. wo
 113. bako- ig bak- d^ozi. e^o bak- he. bak- baktar-
 ve. o^o bako- ig bagdo- d^ozo bagdo- he
 bagdo- v^oo h^olvo gobako
 114. bi. jo- ig bi. d^ozi. o^o bit- he bit- ve
 bi. jo- bi. o^ov^o- ik bu: ot- iz k^onp. x^oobu. jo-
 bu. jo iz o. k
 115. tix on kle. n me tix o fa: n
 116. dzo kur^ont hai. e. o^oR kra. o^ogon or to
 me. o^oat
 117. x het x^oo^oaxtat^oR or mig d^oe. n^oko xal

118. do mox i^oax. xtator gola. o^ok o
 119. dur wur. ro va. o^of p^ora. o^os
 120. v^ondor da e. k ligo v^of. e. i^ok^olo
 121. et wv^otor ge. t ku. v^oko- tku. v^ogal
 122. et o. s^o is n^ox^oij^on- trisfi. o^os xome: t
 123. majon^or. s^o m^or. koso metot x^oe. ol van
 on e. i: o^o
 124. da bamko xal dur sle. x^o ko. no wasso-
 of - du ni ka. u^ogo
 125. do pastor. R oet x^oy^os wa: n
 126. vnz a: t ha. u^oz iz o. f^ox^oo^oijent
 127. do melok spritzid o^oton o^o. j^or van do
 ku.- of o^o. to ku. o^oron o^o. j^or
 128. do knstor let fur^o do k^oo^o: o^oso
 129. do boro van do kraaw. g^ool boe. g^oo- of
 x^ou. ko van t^ox^ou. x^o
 130. do twe p^oro. s^oo ko. mon a. ut
 131. sl^obm om zwad om bla. g^oo^o. ut
 132. do s^oz. x^o is wat fl^oz. - of wa fl^oz. s^oz. s^o
 133. do sma^o w lik hu. o^ox
 134. tix on i^owoxet x^oo^o. dadok ux n^ox^oo^oin
 ep
 135. ni. wpu. o^ort w^oijent naw on h^oz^ol na. wo
 stat
 136. dy. n- ig dy. nat- d^ozi. o^o dy. dot- e. dy. dot-
 ve. o^o dy. nat- d^ozi. o^o dy. dot- of d^ozi. o^o la. o^o dy. t-
 za. s^o dynat- ig d^op: o^ot- d^ozi. o^o d^op: o^ot- he d^op: o^ot-
 ve. d^op. (d^o)nat- of d^op. no nat- d^ozi. o^o la. s^o d^op. jon
 ot- of d^op. tot- ka. o^o d^op. donat- d^op. g^oixtat- of
 d^op. o^ox^oat- d^op. x^ot^oo^oat m^oer- d^op. tar^oot- of
 d^op. x^oto^oat m^oer-
 137. do: p^oo- of d^op^o: p^oo- of k^oz. sto dy. n-
 do. p^ofont- of d^op^o: p^ofont^o. d^op. p^ome. o^otd
 || do svldo. to||
 138. dur^o- he dur. s- dur. x^odo- he het x^oodur^o
 139. bir^o- ik bir. n- d^ozi. o^o bir. n- he bi. n- ve. bir. n-
 d^ozi. o^o bir. n- za. o^o bir. n- be. nt^oo^o- bu. n^otan- iz h^onp. x^oobu. n^o

140. Locale Landmaten: m Ru.² = 420 e.a. -
v² IRd² l Ruts = 105 m² - m ka. f Rud. -
b^v. ndaR = 20 roeden - 23 roeden = 1 ha.

141. Locale Waternamen: dan i.² k² R - da
'm. j² R slo.² t - dan a.² n i.² k² R - da
'ku.² k² R - da font.² n brun (Fontaine de Pline)

De naam van deze stad in haar eigen dialect is t². n² R²
De inwoners heeten ty.² n² e.² R² - hun dialect is ty.² n² e.² R²
Hun bynamen zijn: bi.² R² n.² k² - of bi.² R² e.² n.² s² - of da bi.² R² a.² n.² e.² R², ook: da
p² l.² s² a.² t² a.² R² (p² l.² is een plank over een kuil i. p. v. W.C.).

oantal inwoners op 31-12-1947: 13.607.

Taaltoestand. De voornaamste buurten zijn: da m². R² k² - da l². n² R² (De Looren) -
bruk - gel. bruk - m² l² k² - na.² t² v² n² e.² R² - a.² t² a.² R² - s² t² d.² s² - sindant² n² s² w² a.² k² -
t² b² s² g² a.² n² a.² f. - sintjan - b² e.² l² s² s². s² k² s² (Bellens-huisjes) - ma.² k² a.² p² u.² t² - b² l² u.² r.² e.² R² - l² a.² k² a.² p² u.² t² -
stijnd² a.² p² u.² t² (Heenen Poort) - k² r² a.² s² p² u.² t² (Kruispoort) - h² e.² m² e.² l² i.² n² s² p² u.² t² - b² i.² l² z² a.² p² u.² t² -
t² k² i.² x² t² a.² R² p² u.² t². Er zijn geen lokale verschillen, noch sociale taalkringen. Een groot deel
van de burgerij spreekt echter Frans, de enen thuis en in het openbaar, de anderen alleen
in het openbaar. Gestudeerden en studenten gaan meer en meer A.S. spreken; er is een
club voor beschaafde uitspraak; ook leraren en priesters spreken A.S. Congeren is vooral
een winkel- en marktstad; de wekelijkse markt heeft plaats de donderdag morgen;
ook hoien, varkens, kippen, boter en eieren worden er verkocht; fruit op dinsdagen,
donderdag en zaterdag; paarden om de maand. Naar de markt komen veel w² e.² l² e.² n.
en vele Congerdaars komen duikerwaals; "de stad" die de Congerdaars aantrekt is
Luik (tram, trein, autobus). Zeer veel arbeiders gaan dagelijks naar de Luikse kool-
mijnen; anderen naar die van Gent en Waterschoot; nog anderen (sigarenmakers) werken
in Nederland.

Er is ook lokale nijverheid: 5 brouwerijen, 1 grote drukkerij, 2 schoenfabrieken,
1 radiofabriek, 2 pannelakkerijen

Zegslieden. 1. Chyffon, Jean, 63 j.; hier geboren; letterzetter; heeft steeds hier
verbleven; V. van Hoozingen, M. van Congeren; spreekt gewoonlijk Congers.

2. Michiels, Georges, 40 j.; drukker; geb. te Bilzen, maar van zijn 8 maand af te
Congeren; V. van Bommershoven, M. van Bilzen; spreekt gewoonlijk Congers.

N.B. Alleen de zegsman nr. 2 heeft aan de ganze lijst meegewerkt; zegsman nr. 1
aan dl. 2 (nrs. 62-141). Aan nrs. 1-61 werkten nog mee: De H. Henri Wriet, winkelier,
sindsdien overleden, en Jules Frère, kinderrechter, sindsdien eveneens overleden.